

Täysistunto

Tiistai 5.3.2019 klo 14.11—18.22

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain 32 ja 34 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 293/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 40/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 40/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

17.10 **Markus Lohi kesk:** Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä olevan kaivoslain muutamien pykälien muutoksen taustallahan on aikoinaan täällä eduskunnassa käsitelty hallituksen esitys kaivoslain muuttamiseksi, siis aiempi esitys 10/2017, jonka yhteydessä oli myös näitä nyt muutettavaksi esitettyjä pykälä esitetty muutettavaksi, mutta samaan aikaan täällä oli vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttaminen, ja tämän johdosta päädyttiin siihen, että kun tämä prosessi oli kesken, niin tuossa vaiheessa ei muutettu näitä etusijaa koskevia pykälä, vaan eduskunta antoi yksimielisen lausuman, että hallituksen on tuotava ne erikseen sitten tänne eduskuntaan muutettavaksi — haluan korostaa: yksimielisen lausuman.

Nyt tämän mukaan hallitus on toiminut ja on tuonut tämän esityksen, ja tätä on käsitelty talousvaliokunnassa, jolle ympäristövaliokunta on antanut lausunnon. Kun mietitään tämän esityksen sisältöä, niin sitä ehkä kuvaa parhaiten tuon muutettavaksi esitetyn pykälän otsikko, eli 32 §, jossa otsikko sanoo, että ”etuoikeusjärjestys”. Tässä siis lähdetään tekemään pieni muutos lähinnä siihen, missä vaiheessa malminetsintälupaan, kaivoslupaan tai kullanhuuhtontalupaan saadaan etuoikeus hakijalle, joka sitä lupaa hakee. Eli toimijoiden välisestä etuoikeudesta on nyt kysymys.

Talousvaliokunta on kuullut tässä sen lisäksi, että on saanut ympäristövaliokunnan lausunnon, merkittävää määrää asiantuntijoita ja toteaa mietinnössään ehdotuksen vaikutuksista muun muassa seuraavaa: ”Talousvaliokunta painottaa, että ehdotuksen tavoitteena on ensisijaisesti toteuttaa eduskunnan edellä viitattua lausumaa”, johon äsken viittasin, ”ja siten mahdollistaa etuoikeuden syntyminen ennen täydellisen, ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen perustellun päätelmän sisältävän hakemuksen jättämistä. Ehdotuksen on arvioitu sujuvoittavan ja nopeuttavan lupaprosesseja ja keventävän toiminnanharjoittajan hallinnollista taakkaa. Hallituksen esityksessä ehdotuksella ei ole arvioitu olevan negatiivisia vaikutuksia malminetsinnän, kaivostoiminnan tai kullanhuuhtonnan ympäristövaikutuksiin. Ehdotuksessa on kuitenkin arvioitu, että ehdotus mah-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

dollistaisi Natura 2000 -arvioinnin ja yva-selostuksen nykyistä joustavammalla aikataululla ja niiden toteuttamisen entistä laadukkaammin.”

Arvoisa puhemies! Tässä oikeastaan tämä keskeinen viesti, mitä haluan tästä todeta. Eli pienillä muutoksilla ja aiheellisilla täsmennyksillä talousvaliokunta esittää tämän esityksen hyväksymistä ja on todella perehtynyt tähän. Vaikka tiedän, kun tästä lähetekeskustelua käytiin, että tämä herättää kovin paljon tunteita ja saattaa olla erilaisiakin käsityksiä siitä, mistä tässä on kysymys, niin tällaisen kuvan tästä talousvaliokunta laajan asiantuntija-kuulemisen jälkeen kyllä sai.

17.14 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitystä kaivoslain muuttamiseksi ei valmisteltu normaalien hyvien menettelytapojen mukaisesti. Ehdotuksen valmistellut työ- ja elinkeinoministeriö ei pyytänyt asiasta lausuntoja, ja lausuntoa ei pyydetty edes ympäristöministeriöstä, vaikka tämä lakiesitys koskee Natura-lainsäädäntöä ja ympäristövaikutusten arviointia koskevaa lainsäädäntöä ja menettelytapoja. Tässä tarkastellaan hyvin suppeasti tätä kaivoslain muutosta vain kaivosyhtiöiden näkökulmasta. Ei ole juurikaan pohdittu asiaa ympäristön tai osallisuuden näkökulmasta eikä ole tehty vaikutusarviointeja asiallisella tavalla.

Arvoisa puhemies! Esitystä on perusteltu sillä, että yhtiö, joka sijoittaa varoja tiettyyn alueeseen, saa pitää etuoikeutensa malmivaroihin, vaikka se ei ehtisikään määräaikaan mennessä valmistella malminetsintä-, kaivos- ja kullanhuuhtontaluvan edellyttämiä Natura-arvioita ja ympäristövaikutusten arviointeja. Eli luodaan etuoikeus suhteessa kilpaileviin yhtiöihin. Hallituksen esityksen puutteellisen valmistelun vuoksi on jäänyt epäselväksi, olisiko tämä tavoite etuoikeuden varmistamisesta voitu saavuttaa toisella tavalla, esimerkiksi siten, että olisi voinut saada perustellusta syystä pidennyksen määräaikoihin, joiden kuluessa malminetsintä lupaa tai varsinaista kaivoslupaa on haettava. Tätä emme valitettavasti tiedä, koska vaihtoehtoisia menetelmiä etuoikeuden varmistamiseksi ei ole kuvattu.

Eli, arvoisa puhemies, jatkossa kaivoslupaa voi siis hakea ennen kuin ympäristövaikutusten arviointi on tehty valmiiksi. Tämä on ongelma, sillä ympäristövaikutusten arviointi on ensimmäinen vaihe, jonka kautta alueen asukkaat saavat kaivoshankkeesta virallisesti tiedon ja voivat ottaa siihen kantaa. Lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnin keskeinen piirre ja keskeinen tehtävä on hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen tarkastelu ennen kuin lyödään lukkoon se varsinainen toteutumistapa, ja arvioinnin tuleekin tapahtua ajankohtana, jolloin nämä vaihtoehdot ovat vielä aidosti avoinna.

Yvan ja Natura-selvitysten ja niistä annettujen lausuntojen tuloksia tulisi hyödyntää jo hankesuunnittelun aikana. Nyt tämän lakimuutoksen jälkeen, kun lupahakemus jätetään, on jo valittu yksi toteuttamisvaihtoehto ennen kuin vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia on vertailtu ja eri tahoja kuultu. Tämä on se tämän lakimuutoksen keskeinen ongelma. Eli keskeinen ongelma on se, että tämä hallituksen esityksessä esitetty lainmuutos uhkaa heikentää ympäristövaikutusten arvioinnin ohjausvaikutusta ja sen koko lain periaatteellista merkitystä, ja sitä kautta tietenkin uhkana on, että joissain tapauksissa tämä voi sitten heikentää ympäristönsuojelun tasoa ja paikallisten asukkaiden kuulemismahdollisuuksia. Sen takia tätä lakiesitystä ei tulisi hyväksyä, vaan se tulisi hylätä.

Aivan kuten edustaja Lohi totesi, tässä taustalla on eduskunnan aiemmin antama yksimielinen ponsi, mutta siinä yhteydessä ei myöskään selvitetty näitä vaikutuksia eikä ehkä täysin ymmärretty tämän suhdetta yva-menettelyn ohjausvaikutukseen ja sen heikkenemiseen, ja sen lisäksi sen ponnen antamisen jälkeen näitä ympäristövaikutusten arviointiin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

liittyviä lakeja on myös muutettu. Lausuma siis edellyttää hallitusta valmistelevaan lakimuutoksen, mutta eduskunnan ei tätä tarvitse hyväksyä, jos se ei näe sitä perustelluksi. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä ei näe perustelluksi hyväksyä tätä esitettyä lakimuutosta sen takia, että tämä valmisteluprosessi on ollut ongelmallinen, mutta myös sen takia, että tämä on ongelmallinen periaatteen tasolla ja heikentää ympäristövaikutusten arviointinnettelyä ja on mahdollista, että joissain tapauksissa sillä voi olla sitten negatiivisia ympäristö- ja osallisuusvaikutuksia.

Arvoisa puhemies! Todella tämä nyt käsittelyssä oleva kaivoslain muutos on erittäin suppea. Tämä koskee tätä rajattua kysymystä, ja tätä on tietysti sellaisenaan käsiteltävä. Toki paljon on viime aikoina ollut keskustelua siitä, että tarvittaisiin laajempi kaivoslain uudistus, jolla vahvistettaisiin kaivosten ja kaivosyhtiöiden ympäristövastuuta ja varmistettaisiin yhteiskunnan verohyöty kaivostoiminnasta ja kansallisvarallisuutemme hyväksikäytöstä ja hyödyntämisestä. Siihenhän myös eduskunta ponnessaan käsitellessään CETA-sopimusta hallitusta velvoitti, mutta valitettavasti eduskunnan velvoittamalla tavalla tätä kaivoslain tarkastelua ja esitystä sen uudistamiseksi ei ole eduskuntaan tuotu. Kenties sitten seuraava hallitus sen tekee.

17.20 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Sarkkinen tuossa edellä totesi, eduskunta on hyväksynyt kaksi pontta kaivoslaista yksimielisesti. Toiselle ponnelle, joka on ulkoasiainvaliokunnan mietinnön pohjalta hyväksytty ja jossa todetaan, että kaivoslakia on uudistettava ennen kuin EU:n ja Kanadan kauppasopimus eli CETA-sopimus astuu voimaan, työ- ja elinkeinoministeriö on lähinnä viitannut kintaalla. Sen sijaan siihen ponnteen, jolla tätä esitystä on nyt perusteltu, työ- ja elinkeinoministeriö on suhtautunut sillä tavalla, että tästä esityksestä ei todellakaan ole pyydetty lausuntoja, ei miltei taholta, ei edes ympäristöministeriöltä, vaikka se, kuten tässä jo todettiin, koskee mitä suurimmassa määrin myöskin Natura-arviointia ja ympäristövaikutusten arviointia.

Ympäristövaliokunta on antanut tästä lakiesityksestä lausunnon, joka on valiokunnan tällä vaalikaudella hyväksymistä lausunnoista ja mietinnöistä ylivoimaisesti kriittisin. En tiedä, onko ylipääntänsä tällä vuosituhannella ympäristövaliokunnassa hyväksytty yhtä kriittistä lausuntoa kuin tästä hallituksen esityksestä. Eli valiokunta toteaa ensinnäkin, että tässä mennään eri suuntaan kuin uudistettaessa kaivoslakia vuonna 2011, jolloin tavoitteena oli hakemusten laadun parantaminen ja se, että hakemukset jätettäisiin mahdollisimman täydellisinä. Ympäristövaliokunta toteaa myös, että tämän hallituksen esityksen perustelut ovat ristiriitaiset. Toisaalta se varsinainen pointti, miksi tämä lakiesitys on tehty, on se, että kaivosyhtiöllä, joka on harjoittanut malminetsintää jollain alueella, säilyisi kilpailijoihinsa nähden etuoikeus sen alueen käyttöön, vaikka se ei ehtisi saada ympäristövaikutusarviota nykyisen lain määräajassa valmiiksi, mutta tätä asiaa ei varsinaisesti esityksen perusteluissa ole tarkasteltu, vaan sen sijaan väitetään, että tämä muka parantaisi ympäristövaikutusten arviointia. Ympäristövaliokunta toteaa, että nämä perustelut ovat ristiriitaiset, elleivät suorastaan virheelliset.

Valiokunta toteaa myös, että niiden perustelujen perusteella, mitä hallituksen esityksessä esitetään, on mahdotonta arvioida tämän esityksen tarpeellisuutta. Valiokunta toteaa myös sen, minkä edustaja Sarkkinen totesi edellä, että ympäristövaikutusarvio on ensimmäinen virallinen asia, jonka kautta kaivoshankkeesta tai kullanhuuhtontahankkeesta saavat tietää alueen asukkaat ja ympäristöjärjestöt ynnä muut vastaavat tahot. Ympäristövaikutusarvioinnin keskeinen ajatus on se, että tarkastellaan vaihtoehtoja. No, jos kaivosha-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

kemus jätetään, niin siinä vaiheessa on sitten yksi vaihtoehto jo valittu esimerkiksi siitä, minne pannaan läjitysalueet ja mistäpäin kaivaminen suunnataan ynnä muuta, kaikki nämä tällaiset ratkaisut, mitä kaivosta suunniteltaessa on tehtävä. Eli on vaarana, että ne valitaan, kun vaihtoehtojen ympäristövaikutusten punninta on vielä kesken.

Ympäristövaliokunta toteaa myös, että tavallaan se varsinainen pihvi, jonka perusteella tätä esitetään, eli se, että kaivosyhtiöllä, joka on tehnyt tietyllä alueella töitä, säilyisi kilpailijoihinsa nähden etuoikeus hyödyntää sitä aluetta, voitaisiin kenties toteuttaa jollain muullakin tavalla, mutta näitä vaihtoehtoja sen varsinaisen tavoitteen toteuttamiseen ei ole tarkasteltu.

Kaiken kukkuraksi ympäristövaliokunta toteaa, että lausuntokierroksen puuttumisen johdosta hallituksen esitys on myös jäänyt teknisesti viimeistelemättömäksi. Esitys sisältää runsaasti kirjoitusvirheitä, viittaukset eduskunnan asiakirjoihin ovat teknisesti virheellisiä, rinnakkaisteksti on virheellinen, pykäliin sisältyy sekä asia- että teknisiä virheitä, ja perustelut ovat sisäisesti ristiriitaiset. Esimerkiksi ehdotuksen 34 §:n 2 momentin 2. virkkeestä puuttuu verbi.

Ympäristövaliokunta toteaa myös, että kaivoslain uudistustarpeita pitäisi tarkastella laajemmin.

Ja, arvoisa puhemies, ellei tämä ympäristövaliokunnan lausunnon referaatti sitä riittä perustelemaan, miksi tämä hallituksen esitys tulisi hylätä, niin edustaja Sarkkisen puheenvuorossa ne loputkin perustelut sille tulivat jo esille.

17.26 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Kuten lähetekeskustelussa aikanaan totesin, tämä esitys kyllä jättää siinä mielessä vähän pahan maun, että tämä nyt ei ollut ihan sitä, mitä odotettiin. Odotettiin enemmänkin suurta tiukennusta, mutta nyt tuli pieni löysennys tähän kaivoslakiin ja sitten vielä lisänä nämä edustaja Hassin mainitsemat puutteet ja virheet lakiteknisessä ja kirjoitusasullisessa mielessä, jotka ovat itsellenikin valitettavan tuttuja muun muassa liikenneministeriön valmisteluista. Näköjään niitä ilmenee muuallakin.

Nostan mietinnöstä esiin erään seikan. Eli tässähän talousvaliokunta korostaa, että tässä esitetty säätely koskee kaivoslain uudistamista ainoastaan eduskunnan edellä viitatus lausuman osalta, mutta tässä sanotaan, että siinä ei oteta arviointiin laajemmin kaivoslain uudistamistarpeita. No, kuitenkin oma käsitykseni siitä lausumasta, joka CETA-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin, on se, että siinä olisi tarkasteltu laajemmin näitä muutostarpeita. Hallituksen ja ministeri Lintilän tulkinnan mukaan näin ei olisi. Valiokunta toteaa nyt, että tällainen tarkastelu kuitenkin olisi tarpeen ylipäänsä, mutta sille ei olla kuitenkaan nyt tekemässä tässä yhtään mitään. Eli valiokunta ei kuitenkaan esitä lausumaa, jossa velvoitettaisiin hallitusta tällainen valmistelu tekemään, eli kyllä tämä minun mielestäni kuulostaa enemmänkin aiheen välttelyltä ja suoranaistelta farssilta kuin miltään muulta.

Siksi tuenkin vastalauseen näkemystä, että kaivoslakia olisi pitänyt tarkastella laajemmin ja tämä esitys tällaisenaan täytyy hylätä. Nyt on erikoista ja pelottavaa, että kansallissomaisuutemme maaperän mineraaleissa ja ympäristömme ei ole paremmin suojattu kansainväliseltä voitontavoittelulta.

17.27 Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Nyt käsitellään hallituksen esitystä ja talousvaliokunnan siihen antamaa mietintöä kaivoslain osittaisuudistuksesta, ja on totta se, mitä edustaja Lohi sanoi siitä, että eduskuntahan aikoinaan edellytti, että tätä asiaa erik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

seen käsitellään ikään kuin kapseloidussa mittakaavassa. Se on sinänsä totta, mutta kun talousvaliokunta sai ympäristövaliokunnan lausunnon tästä asian valmistelutavasta ja prosessista, niin minullekin tuli vähän mieleen, että tämä oli huonosti lainsäädännöllisessä mielessä valmisteltu ja vailla sitä, että olisi pyydetty kaikilta tärkeiltä tahoilta lausuntoja. Paras tapahan olisi ollut palauttaa tämä uudelleen valmisteluun, mutta aikataulut — eduskunnan istuntokausi huomioon ottaen — eivät tällaiseen menettelyyn antaneet mahdollisuuksia, joten ne perustelut, joita täällä on nyt esitelty siitä, että tämä ei täytä hyvän lainsäädännön valmistelua ja ei ole pyydetty lausuntoja, ovat jo yksinomaan hyvä syy todeta, että tämä ei olisi nyt esittämiskelpoinen siinä muodossa kuin valiokunta on nyt sen tehnyt.

Kiinnittäisin kuitenkin huomiota siihen, että itse en ajattele niin, etteikö kaivostoiminnalla Suomessa ole tulevaisuutta. Se on yksi elinkeinopolitiikan osa ja osa meidän elinkeinoklusteria. Totta kai kaivostoiminnalla pitää olla vahvat ympäristönsuojeluun liittyvät, sosiaaliseen vastuuseen liittyvät asiat, mutta myös elinkeinopoliittinen näkökulma. Suomen on mahdollista myös kestävästi pystyä hyödyntämään esimerkiksi akkumetallien kasvavaan tarpeeseen ja jalostukseen liittyvää arvoketjua. Kaksi laitostahan Suomeen on nyt nousemassa, mutta Euroopassa on erittäin vähän akkutehtaita, Ruotsiin ollaan ensimmäistä rakentamassa. 80 prosenttia akuista tulee Aasiasta ja raaka-aineet muualta, joten siis tässä on myös liikenteen sähköistämisen kannalta, ympäristöpolitiikan kannalta hyviä mahdollisuuksia, ja kaivostoiminnan jalostusarvoa Suomessa sillä tavalla voidaan tulevaisuudessa nostaa. Haluan tämän nyt tuoda esille, että kun nyt tätä esitystä ei ole järkevää meidänkään mielestämme viedä eteenpäin vaan se pitäisi hylätä, niin suhtautumista vastuulliseen kaivostoimintaan, jossa on tällainen yhteiskunnallinen hyväksyttävyyys ja alueellinen hyväksyttävyyys, me Suomessa vastuullisella tavalla tarvitsemme.

Kiinnitän huomiota myös siihen, että tämän Kanadan ja EU:n vapaakauppasopimuksen yhteydessähän toukokuussa 2018 todella edellytettiin, että hallitus arvioi kaivoslain muutostarpeet, ja niin kuin täällä on käynyt ilmi, tätä esitystähän ei ole nyt tänne tuotu. Näin olen myöskin meidän ryhmämme yhtyy siihen, että tämä esitys olisi tässä muodossaan — huonosta valmistelusta johtuen — hylättävä, ja yhtyy myös siihen ajatukseen, että aikataulusyistäkin mahdolliset muutokset, esitykset tällaiseen kaivoslain kokonaisarvioon ja uudistamiseen siirtyvät varmasti seuraavalle hallitukselle. Siihen liittyen haluaisin vain sanoa, että totta kai tällaisen valmistelun kohdalla kaikki itseänsä kunnioittavat puolueet, jotka hallitukseen tähtäävät, ovat miettineet, mitä tässä pitäisi tehdä, ja paljon keskustellaan kaivostoiminnan toimintaedellytyksistä, kaivosverosta, kaivosrahastosta, maankäyttöön liittyvästä kaavoituksesta ja niin poispäin, ja ne ovat varmaan kaikki teemoja, joita tässä yhteydessä tullaan puntaroimaan.

Vielä kiinnittäisin huomiota siihen, että meillä on kaivostoiminta energiaverotuksessa alennetussa verokannassa tämän hallituskauden aikana. Edellisellä hallituskaudella se oli yleisessä energiaverokannassa. Jos se olisi nyt yleisessä energiaverokannassa, niin sen tuotto olisi valtiolle.... Se menetys on nyt on noin 20 miljoonaa euroa. Siis tämäkin vaihtoehto kaivosveroon olisi varmaan semmoinen, mitä pitäisi pohtia, mutta molempia ei varmaan ole järkevää toteuttaa yhtä aikaa.

Mutta tämä on, arvoisa puhemies, jo sitä pohdintaa, mitä varmaan kaikki muutkin puolueet tekevät uuden kaivoslain kehittämiseksi. — Kiitoksia.

17.33 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Täytyy alkuun todeta, että kun kävimme tästä kaivoslain kahden pykälän muutoksesta lähetekeskustelun viime vuoden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

loppupuolella ja muistan tuon keskustelun sisällön ja sen hallituksen esityksen esiin nostetut perustelut, niin suorastaan hämmästyin lukiessani ympäristövaliokunnan lausuntoa, jonka kaikki hallituspuolueiden edustajat ovat hyväksyneet sellaisenaan. Ote tuosta lausunnosta nimittäin kuuluu näin: ”Valiokunta pitää ehdotettua muutosta lähtökohtaisesti hyväksyttävänä. Lakiehdotusta on kuitenkin korjattava siten kuin edempänä esitetään.” Ja siten: ”Valiokunta katsoo, että kun hallituksen esityksen tavoitteena on vain etuoikeusjärjestyksen turvaaminen, ei ehdotettu sääntelytapa ole välttämättä paras mahdollinen. Etuoikeuden saamisen merkitystä ja tarvetta ei ole hallituksen esityksessä ylipäänsä käsitelty.” Ja kun muistamme tuon lähetekeskustelun, niin siellähän puhuimme aivan muista perusteluista kuin tästä etuoikeudesta, ja niinpä valiokunnan lausunnossa lukeekin: ”Sen sijaan esityksessä on pyritty perustelemaan, että muutoksen tarkoituksena on Natura-arvioinnilla ja yva-menettelyllä tavoiteltujen suojelu- ja muiden intressien yhteensovittamismahdollisuuksien huomioiminen entistä paremmin ja laadukkaammin. Valiokunta pitää perusteluja tältä osin harhaanjohtavina ellei suorastaan virheellisinä, koska samalla korostetaan sitä, ettei esitys vaikuta mihinkään muuhun kuin etuoikeuden saamiseen.” Näin tässä lausunnossa lukee, ja tätä mieltä hallituspuolueiden edustajatkin ympäristövaliokunnassa ovat siis olleet, ja niin olen kyllä minäkin.

Arvoisa puhemies! Tästä hallituksen esityksestä ei ole lausuntokierrosta tehty, mutta sentään valiokunnat ovat asiantuntijalausuntoja kuulleet. Kuntaliitto otti esiin tärkeän näkökulman, jonka itsekkin haluan tässä esiin ottaa.

Kun kaivoslakia 2011 viimeksi säädettiin, lain keskeisenä tavoitteena oli kaivostoiminnan ja malminetsinnän edellytysten turvaaminen yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Kuten edustaja Ihalainen äskeisessä puheenvuorossaan esiin otti, tämä yhteiskunta tarvitsee kaivostoimintaa, mutta näillä reunaehdoilla, taloudellisesti, ekologisesti ja yhteiskunnallisesti kestäväällä tavalla kaivostoiminnan tulee toteutua. 2011 tavoitteena oli myös turvata kuntien vaikutusmahdollisuudet, varmistaa oikeusturvan toteutuminen sekä ottaa huomioon kansalaisvaikuttamista ja osallistumista koskevat vaatimukset. No, nyt on kuitenkin niin, että paikallisyhteisön vaikuttamismahdollisuudet ovat nykyisin puitteissakin osoittautuneet tai osoittautumassa kaivoslain systematiikassa heikoiksi muun muassa kuntien osalta. Tämän 2011 säädetyin lain täytäntöönpanon aikana on esiintynyt ongelmia kuntien vaikuttamismahdollisuuksien turvaamisessa, ja myös kansalaisvaikuttaminen ja osallistumista koskevat vaatimukset ovat saaneet kansalaisilta voimakasta kritiikkiä.

Nyt tämän hallituksen käsiteltävänä olevan kahden pykälän muutosesityksen mukaan kaivoslupahakemusta jätettäessä ei jatkossa tarvitsisi liitteenä olla seuraavia asiakirjoja ja tietoja, mikäli ne aiotaan myöhemmin sisällyttää ympäristövaikutusten arviointiselostukseen tai Natura-arviointiin. Seuraavia ei siis tarvitsisi olla: alueen kiinteistötiedot virallisina koordinaatteina ja digitaalisessa muodossa oleva kartta, johon on merkitty alueen sijainti ja rajat; toimintojen sijoittumistiedot kaivoslupa-alueella; kaivoksen vaikutusalueen kiinteistötiedot; selvitys luonnonsuojelulain, erämaalain ja muinaismuistolain nojalla aluetta koskevista rajoituksista; selvitys saamelaiden kotiseutualuetta ja erityistä poronhoitoaluetta koskevien erityisehtojen huomioonottamisesta; Suomen talousvyöhykettä tai rajavyöhykettä koskevat erityisehdot; selvitys siitä, miten toiminnan lopettaminen ja jälki-toimenpiteet aiotaan toteuttaa.

Arvoisa puhemies! Näitä tietoja siis jatkossa tämän hallituksen esityksen toteutuessa ei tarvitsisi sisällyttää kaivoslupahakemukseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Arvoisa puhemies! Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn osalta Kuntaliitto talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa lausui: ”Hakemuksen laatimisen ja lupaviranomaiselle jättämisen jälkeen suoritettu arviointi ei mahdollista esimerkiksi sen arviointia, tulisi-ko kaivos toteuttaa avolouhoksena vai tunnelina. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkoitus on kuitenkin avoin ja ennakkollinen vuorovaikutusmenettely, jossa on aidosti avoinna mahdolliset vaihtoehdot.” Kuten jo aiemmissa puheenvuoroissa kuulimme, tässä on olennainen ero nykytilaan: tuo ennakoitavuus, ennakkollisuus, häipyisi.

Talousvaliokunta kuuli myös kaivoslakiin ja kaivoskysymyksiin perehtynyttä ympäristöoikeuden professori Ismo Pölästä, joka totesi heti alkuunsa ykskantaan: ”Hallituksen esityksessä säännösmuutokset on esitelty lähinnä teknisinä muutoksina ja niiden ilmeiset haitalliset vaikutukset ovat jääneet käsittelemättä. Ehdotettu sääntely heikentäisi olennaisesti Natura-arvioinnin ja ympäristövaikutusten arvioinnin toimivuutta.”

Arvoisa puhemies! Itse jäin ihmettelemään sitä, millä perusteella ja mihin perustuen hallituksen esityksessä todettiin, että tällä ei mitään vaikutuksia, ainakaan haitallisia vaikutuksia, ympäristöasioihin olisikaan, kun ei kerta yhtään lausuntoakaan kuultu, ei edes ympäristöministeriöltä pyydetty lausuntoa.

Arvoisa puhemies! Ympäristövaikutusten kannalta hallituksen esityksen erot kahden eri lakiesityksen osalta voidaan kiteyttää seuraavasti: Tässä talossa käsitellyssä ollut yhden luukun lainsäädäntö lähtee siitä, että hankkeesta vastaava laatii kaikissa tilanteissa ennen lupahakemuksen jättämistä ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, jota voi siten hyödyntää hankesuunnittelun viimeistelyssä ja vaihtoehtojen valinnassa ympäristösuojelua edistävasti. Tässä hallituksen esityksessä kaivoslain 32 ja 34 §:n muutoksista tapahtuu juuri päinvastoin. Ehdotettu kaivoslain muutos poikkeaisi tästä lainsäädäntömallista ja mahdollistaisi lupahakemuksen jättämisen jo ennen arviointiselostuksen valmistumista. Tällöin ympäristövaikutukset eivät olisi kaikilta osin tiedossa. Tässä on aikamoinen ristiriita hallituksen kahden lakiesityksen välillä, ja kannatan lämpimästi sitä, että tämä lakiesitys kaivoslain kahden pykälän muutoksesta hylätään. Se on valmisteltu suorastaan ala-arvoisella tavalla.

17.41 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä edellä on tullut hyvin esille niitä ongelmia, mitä tässä esityksessä on, niin tässä prosessissa, miten tämä on tehty, kun tämä on käsitelty vain ikään kuin teknisenä muutoksena, jota se ei todellakaan ole, eikä ole pyydetty lausuntoja, kuin toisaalta sitten tässä sisällössä, missä on suuria ongelmia ja ristiriitaisuuksia liittyen esimerkiksi näihin hallituksen muihin hankkeisiin, kuten tähän yhden luukun periaatteeseen ja siihen liittyvään lainsäädäntöön. Ja se isoin ongelma tulee juuri siitä, että ympäristövaikutusten arviointihan on työkalu, jolla voidaan tehdä ja miettiä niitä valintoja, miten hanke toteutetaan, jotta ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäiset. Ympäristövaikutusten arvioinnissahan tehdään erilaisia malleja ja sitten mietitään, mikä niistä valitaan ja lähdetään toteuttamaan niin, että ympäristövaikutukset eivät olisi kohtuuttoman suuret. Ja nyt jos tässä ajatellaan niin, että tämä vaikutusarviointi voidaan tehdä vasta myöhemmin, kun on jo käytännössä tehty se valinta, niin se menettää täysin merkityksensä. Lisäksi ympäristövaikutusten arviointi on myös siinä mielessä tärkeä, että se tehdään jo siinä alkuvaiheessa, niin että niin alueen asukkaat kuin muut osalliset pystyvät vaikuttamaan siihen ja pääsevät mukaan siihen prosessiin. Tämä kaikki nyt kaotaa, jos vaikutusarvioinnin voi tehdä vasta jälkikäteen siinä prosessin loppuvaiheessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Toisekseen myös tästä Natura-arvioinnista: myös hakijan näkökulmasta on huono vaihtoehto se, että Natura-arviointi tehdään vasta myöhemmässä vaiheessa, koska se saattaa paljastaa tällaisia ehdottomia esteitä koko hankkeelle, ja tällöin hakija on ihan turhaan laittanut resursseja siihen, jos vasta sitten selviää, että tässä ei voi edetä, että Natura-lainsäädäntö estää koko hankkeen eteenpäinviemisen.

Sikälikin on eriskummallista tuoda nyt nämä kaksi pykälää tänne erikseen, kun me tiedämme, että me tarvitsemme kokonaisarvion kaivoslainsäädännöstä. Itse asiassa työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut nyt selvityshenkilön, Pekka Vihervuoren, tekemään tämänlaisen selvityksen, arvioimaan kaivoslain toimivuutta ja muuta kaivostoimintaan liittyvää lainsäädäntöä, ja väliraportin on tarkoitus tulla jo 15.4. ja sitten lopullisen raportin 15. kesäkuuta. Elikkä silloin nämä kaikki asiat, jos on tarpeen — miettien sitä, että tätä kaivosyhtiöiden etujärjestystäkin pitää jollain tavalla pohtia — voidaan sitten tehdä siinä vaiheessa, kun koko lainsäädäntöä mietitään, mitä tarpeita siinä on. Me tiedämme, että kaivokset puhuttavat nyt paljon suomalaisia, siellä on paljon semmoisia kohtia, jotka ihmiset kokevat epäoikeudenmukaisina, ja siksi olisi fiksuinta tehdä ne mahdolliset muutokset sitten yhdellä kertaa pohtien sitä, miten me varmistamme, [Puhemies koputtaa] että kaivostoiminta on mahdollisimman ympäristöystävällistä ja vaikuttaa mahdollisimman vähän meidän luontoomme.

17.44 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! On tosi, että tätä hallituksen esitystähän ei ole edeltänyt erillinen lausuntokierros, mutta rehellisyyden nimissä on todettava, kuten tuossa aikaisemmassa puheenvuorossa totesin, että tämä ihan samansisältöinen muutoshan sisältyi siihen aikaisempaan hallituksen esitykseen 10/2017 ja nimenomaan siinä kokonaisuudessa nämäkin pykälät kävivät lausuntokierroksella. Kun niihin ei erityisesti kiinnitetty huomiota silloin ja ne täällä eduskuntakäsittelyssä poistettiin siitä esityksestä ja samalla hyväksyttiin yksimielisesti ponsi, että ne on tuotava erikseen tänne, niin minä en itse lähtisi kyllä hallitusta syyttämään siitä, että se on tuonut nämä esitykset, jos kerta on eduskunnan yksimielinen ponsi ja ne ovat käyneet erillisessä paketissa lausuntokierroksella. Ymmärrän, että tästä voi olla eri mieltä, ja kuulemiset ovat olleet kriittisiä, mutta ehkä tämä olisi pitänyt sitten eduskunnassa ratkaista toisella lailla, koska hallitushan on toiminut vain eduskunnan yksimielisen ponnen mukaisesti.

Haluan kyllä todeta senkin, että kun puhutaan kaivostoimintaa koskevasta lainsäädännöstä, niin on täysin selvää, että seuraavalla vaalikaudella ja hallitusohjelmassa on varmasti tarvetta kirjata tähän kirjauksia ja muutostarpeita, mutta usein julkisessa keskustelussa ja kansalaistenkin kanssa osoitetaan ehkä väärin nimenomaan kaivoslakia, koska jos ajatellaan itse kaivostoimintaa, niin sen päälaiksi on itse asiassa muodostunut ympäristönsuojelulaki. Sen takia onkin tärkeää, että kun mietitään tätä kaivostoimialaa koskevia lainsäädäntöuudistuksia, niin ei pelkästään kaivoslakia tarkastella, koska se on aika tuore ja siitä on vähän kokemuksia — yksi kaivos, joka ei vielä ole toiminnassa, on luvitettu tämän nykyisen lain mukaan — vaan katsotaan sitä kokonaisuutta.

Täällä on nostettu esiin myös mahdollinen kaivosvero. Itsekin kannatan sitä, mutta sen pitää kuitenkin tulla perusteellisen valmistelun jälkeen. Minusta edustaja Ihalainen totesi erittäin hyvin, että kun meillä oli tämä erillinen sähkövero kaivoksille — se on nyt poistunut — niin näitä ei päällekkäin kovin monta voi olla, koska meidän on tärkeää pitää huoli siitäkin, että silloin kun täytetään nämä täälläkin hyvin esiin tuodut ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä reunaehdot, Suomessa kannattaa harjoittaa kaivostoimintaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Me tiedämme nämä elektroniikkalaitteet, joita me itse käytämme, ja niihin tarvitaan muun muassa kobolttia. 60 prosenttia siitä louhitaan Kongosta tällä hetkellä maailmassa, ja on arvioitu, että siitä 60 prosentin määrästä jopa 20 prosenttia tulee tämmöisistä käsityökaivoksista, joissa on epäinhimilliset olosuhteet. On siis eettisesti oikein tukea suomalaisia, nimenomaan kestävästä kaivostoimintaa, ja sen takia ei ole viisasta panna erillistä sähköveroa sinne, koska se taas hidastaa näitten kaivosten muuttumista yhä enemmän hiilineutraaleiksi, vaan mieluummin pannaan järkevän kokoinen vero, joka ohjataan sijaintikunnalle ja joka perustuu esimerkiksi malmista saatuun nettotuottoon. Siihen on olemassa oma tunnuslukukin kaivosalalla, net smelter return, ja se voisi olla järkevä pohja, johon tämä ohjataan.

17.48 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Kun tämäntyyppinen esitys oli joitakin vuosia sitten valmisteilla ja ministeriöiden välisissä keskusteluissa, niin ympäristöministeriö kirjoitti siitä tyrmäävän kielteisen lausunnon. Minun on vaikea uskoa, että työ- ja elinkeinoministeriössä ei olisi tätä asiaa tiedetty, kun tätä nyt käsillä olevaa lakiesitystä on valmisteltu. Voin myöskin kuvitella — tietysti tämä on ihan silkkaa arvausta — että silloin kun talousvaliokunta kirjoitti sen ponnen, jolla tätä lakiesitystä on perusteltu, valiokunnan tiedossa ei ehkä ollut ympäristöministeriön kirjoittama kielteinen lausunto.

Lisäksi haluaisin kiinnittää huomiota asiaan, jonka toin viime viikolla täysistuntokeskustelussa esille, kun käsitelimme niin sanottua yhden luukun lupamenettelypakettia ympäristövaliokunnan mietinnön pohjalta. Siinä hallituksen esityksessä, joka on valmisteltu laajasti yhteistyössä erinäköisten sidosryhmien kanssa ja josta ei mitään suurempaa erimielisyyttä vallitse, on mahdollista yhdistää ympäristövaikutusarvio ja sitten se varsinainen lupaprosessi sellaisissa tapauksissa, jolloin ympäristövaikutusarviointin vaihtoehtotarkastelu ei ole varteenotettava, eli tapauksissa, joissa käytännössä on vain yksi vaihtoehto, esimerkiksi kun haetaan jatkolupaa jollekin toiminnalle, joka on jo olemassa. Mutta sen sijaan tämä hallituksen esitys lähtee siitä, että sellaisissakin tapauksissa, joissa toiminnalle on useita eri vaihtoehtoja ja yvan tarkoitus on muun muassa selvittää näiden eri vaihtojen ympäristövaikutukset, jotta voidaan sitten valita se fiksuin, lupahakemus voidaan jättää, mikä tarkoittaa sitä, että yksi toimintavaihtoehto on jo valittu, ennen kuin tämä ympäristövaikutusarviointiin keskeisesti liittyvä vaihtoehtotarkastelu on tehty.

Haluaisin vielä korostaa sitä, että sinänsä ympäristövaliokunnassakaan kukaan ei asettanut kyseenalaiseksi sitä, etteikö olisi perusteltua, että kaivosyhtiö voi jollain menettelyllä säilyttää etuoikeuden jonkun alueen hyödyntämiseen, vaikka ei ehtisi saada yvää valmiiksi sen lupahakemuksen määräaikaan mennessä, mutta olisiko muita tapoja, esimerkiksi se, että perustellusta syystä voisi saada määräaikaan pidennyksen? Silloin ympäristöris- kit tällaisilla menettelyillä olisivat pienemmät.

17.51 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Ei tarkkaan ottaen aivan pidä paikkaansa, etteikö tämä 32 §:n ja 34 §:n muutosesitys olisi herättänyt keskustelua jo siellä edellisellä kierroksella vuonna 2017. Talousvaliokunta on maaliskuussa 2017, silloin edellisen esityksen aikaan, kuullut muun muassa Lapin ely-keskusta, joka jo silloin otti esille, että ehdotetun 34 §:n perustelut jättävät avoimeksi sen, miten säännös parantaisi lupakäsittelyä tai jouduttaisi lupa-asiaa, millä tätä lakiesitystä perusteltiin. Ja ely-keskus lausui lisäksi, että kun kaivoslain mukainen toiminta kohdistuu Natura 2000 -alueelle ja muille luonnonsuojelualueille, merkitsee se kaivoslain nojalla annettavassa lupaharkinnassa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

pakottavan luonnonsuojelusäädännön huomioon ottamista. Ja ely-keskus lisäksi huomautti, että luonnonsuojelulain mukainen Natura 2000 -arviointi- ja lausuntomenettely voi päättyä myös johtopäätökseen, jonka mukaan kaivoslain mukainen hanke heikentää merkittävästi Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja, jolloin kaivoshanke voisi toteutua vain poikkeuslupamenettelyn turvin. Kyllä nämä asiat nousivat esille jo silloin 2017, sen edellisen lakiesityksen tässä ollessa.

Toteaisin, arvoisa puhemies, että tässä on nyt kyse kaivoslain mukaisten menettelyjen joustavoittamisesta ympäristönsuojelun ja vaikutusalueen asukkaiden, yhteisöjen ja kuntienkin vaikuttamismahdollisuuksien kustannuksella. Tämä lakiesitys on omiaan myös heikentämään yleistä luottamusta kaivostoimintaan ja siihen sovellettaviin ympäristömenettelyihin. Ja luulisi, ettei tällainen ole kenenkään tavoitteena, jos halutaan kestäväää kaivostoimintaa tässä yhteiskunnassa ylläpitää. Siis mikäli kaivoslainsäädäntöön ei haluta tehdä heikennyksiä ympäristönsuojelun, kuntien, maanomistajien ja muiden asianosaisten sekä yhteisöjen aseman kannalta, niin tämä hallituksen esitys tulisi kokonaisuudessaan hylätä.

17.53 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! On varmasti tosi, että tämä hallituksen esitys 10/2017, johon nämä pykälämuutokset alun perin sisältyivät, varmaan herätti keskustelua. Mutta se pitää paikkansa, että yksimielisesti se ponsi kuitenkin hyväksyttiin, että tuokaa nämä kaksi pykälää tänne, ja sen takia en soimaisi, niin kuin edellä totesin, hallitusta siitä, että se toimii niin kuin eduskunta on velvoittanut. Päinvastoin, monestihan hallitusta voidaan arvostella siitä, että se ei tuo, vaikka eduskunta on edellyttänyt.

Haluaisin kuitenkin jatkaa tuosta edustaja Hassin puheenvuorosta. Minusta siinä oli ihan hyvää ajatusta siitä, että tätä etuoikeutta voidaan turvata myös muulla tavalla. Nyt on ilmeisen selvää, että seuraavissa hallitusneuvotteluissa näistä kysymyksistä keskustellaan ja varmasti jotain hallitusohjelmaan kirjataan. Jos tehdään muutoksia vaikkapa näihin pykäliin, niin yksi vaihtoehto olisi se — kun me tiedämme, että malminetsintä on paitsi erittäin paljon pääomia vaativaa toimintaa myös hyvin paljon aikaa vievää toimintaa ja meillä on tällä hetkellä tilanne, että malminetsintälupa myönnetään tietyissä vuosijaksoissa, 4 vuotta, 3 vuotta, 3 vuotta, 3 vuotta ja 2 vuotta, eli yhteensä siinä tulee 15 vuotta — että voisi harkita sitäkin, onko kaikkien osapuolten kannalta järkevää, että malminetsintälupa olisi jaksotettu vaikkapa 5, 5 ja 5, jolloin ei tarvitsisi asianomistajien jatkuvasti olla varpaillaan.

Toisaalta sitten voitaisiin myöntää tavallaan harkinnan jälkeen perustellusta syystä myös jatkoaikaa, ja se voisi perustua esimerkiksi siihen, että ehditään tehdä valmiiksi nämä yva-prosessit ennen kuin tarvitsee jättää kaivoslupahakemus. Sillä tavalla malminetsijä, joka usein on käyttänyt siihen kenties kymmeniä miljoonia, säilyttäisi sen etuoikeuden muihin toimijoihin verrattuna tätä kautta. Eli minustakin tällainen muutos ihan hyvin voitaisiin tehdä ja saavuttaa sitä kautta myös saman tyyppinen tila, mitä tässä nyt tavoitellaan.

En lähtisi kuitenkaan liioittelemaan tämän esityksen ympäristövaikutuksia tai muita vaikutuksia, vaikka kävisi niin, että hakemuksen yhteydessä jätetään, kuten edustaja Hassi totesi, tietyn mallin mukainen toteutustapa. Silloin kun yva saatetaan loppuun ja tulee eri vaihtoehtoja, niin kuulemisessa tuli hyvin selvästi esiin, myös ympäristöministeriön edustajat sen vahvistivat, että mikään ei tietenkään estä, että sitä hakemusta tältä osin täydennetään tai muutetaan, jotta saadaan ne kaikista tuoreimmat yvaan ja kuulemiseenkin liittyvät tiedot hyödynnettyä siinä hakemuksessa ja lopullisessa hakemuksessa. Ja sekin pitää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

muistaa, että ennen kuin mitään lupaa myönnetään, niin kaikki yva-prosessit, kuulemisprosessit, kaikki pitää olla aivan asianmukaisesti käyty läpi, eikä tällä ole mitään vaikutusta siinänsä niitten sisältöön.

17.57 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa puhemies! Tässähän kuulostaa siltä, että jos tämä hallituksen esitys vedettäisiin pois ja hylättäisiin, niin voitaisiin saada yhteistyössä semmoinen kompromissiesitys aikaan pyrkien samoihin tavoitteisiin mutta sellaisella hyväksyttävällä tavalla ja eri tahoja etukäteen kuullen.

Merkittävä ero nyt tämän hallituksen esityksen ja yva-lain tavoitteiden suhteen liittyy tuohon yva-lain 15 §:ään, jossa todetaan, että keskeisenä tavoitteena on, että arviointimenettely on toteutettava ”suunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa” vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna. Sehän tässä nyt juuri muuttuisi.

Mitä tulee tähän eduskunnan yksimieliseen lausumaan, on aivan totta, että näin on tapahtunut. Minun mielestäni tässä keskustelussa kukaan ei ole sitä nyt kyseenalaistanut tai soimannut hallitusta siitä, että on toiminut sen eduskunnan lausuman mukaisesti, vaan on kritisoitu sitä, miten näitten kahden pykälän lakimuutosesitys on valmisteltu ja miten niiden vaikutukset on otettu huomioon ja millä tavalla näitä lakimuutoksia on perusteltu, kun niissä kaikissa kohdissa on todettu asiantuntijalausunnoissakin olleen merkittäviä puutteita.

17.58 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Varmasti on niin, että tästä voisi löytyä yhteinenkin malli, mutta me olemme prosessin siinä vaiheessa, että hallitus on noudattanut eduskunnan tahtotilaa, yksimielistä tahtotilaa, tuonut juuri sen sisältöisenä ne pykälät, mitä eduskunta edellytti siinä ponnnessa. Ja jokainen ymmärtää, että tässä vaiheessahan ei tietenkään muutoksia voi tehdä, tämä on mennyt valiokuntaprosessin läpi.

Näen itse niin, että vaikka tämä hyväksyttäisiin — ja kun tämä tullaan hyväksymään tässä eduskunnassa mitä suurimmalla todennäköisyydellä — niin mitään ongelmaa ja vahinkoahan tästä ei aiheudu. Sitten kun tarkastellaan laajemmin muutosta kaivoksia koskevaan lainsäädäntöön — mukaan lukien se, että täsmäkorjauksia varmasti tullaan tekemään kaivoslakiin — niin tässä yhteydessä voi varmasti hyvinkin miettiä tätä, millä erilaisilla välineillä pystyttäisiin tämä järkevä tavoite eli nimenomaan tämän etuoikeiden saaminen turvaamaan ehkä paremmin, jos halutaan, että tämä, voi sanoa, luvan saaminen tai lupahakemuksen jättäminen ennen yva-prosessin loppuun saattamista poistetaan tästä.

Se on tunnustettava, että kyllähän tässä on se tietty ristiriita, kun meillä on täällä meneillään prosesseja, jotka tähtäävät tähän yhden luukun periaatteeseen ja näitten lupaprosessien yhdistämiseen siten, että meillä pystyttäisiin tekemään yhdessä prosessissa esimerkiksi kaikkien sitä hanketta koskevien, laista tulevien kuulemisten suorittaminen. Ja tähän olisi järkevää kaikkein kannalta, myös alueen asukkaiden kannalta, että heille tämä prosessi ei olisi liian monitahoinen ja monimutkainen ja että kaikki tietäisivät, että tässä vaiheessa pystyy lausumaan kaikkiin näihin yhtä aikaa, eikä niin, että vaikkapa lähialueen asukkaat joutuvat jatkuvasti olemaan varpaillaan ja eri prosesseihin käyttämään aikaa. Näyttäisi siltä, että voisi olla yhteinen tavoite, että tässäkin on hyvä edetä, ja tämän kanssa tässä kyllä on pieni ristiriita, ja tämä on tunnustettava.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 293/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.